

Aan Verenigde Vergadering

OVERDRACHT MONSTERSCHE SLUIS

Gevraagd besluit Verenigde Vergadering 06-04-2017

De VV wordt gevraagd om in te stemmen met de door D&H gevolgde handelwijze t.a.v. de overdacht Monstersche sluis, zoals besloten op 28 februari, te weten:

- I. Gezamenlijk met de gemeente Maassluis het eigendom van de Monstersche Sluis over te dragen aan de Stichting Monstersche sluis, conform bijgaande leveringsakte.
- II. Bij deze overdracht een bijdrage van € 200.000 te betalen aan de stichting Monstersche sluis ten behoeve van onderhoud, onder voorwaarde dat de gemeente Maassluis eveneens een bijdrage van € 200.000 betaalt, en uitgaande van een subsidieverstrekking door de provincie Zuid-Holland. Deze bijdrage wordt gedekt uit de exploitatiebegroting van programma "A stedelijk water, veiligheid en klimaatadaptatie" en programma "C watersysteem".
- III. Aan de hoogheemraad, dhr. Middendorp, als verantwoordelijk portefeuillehouder het mandaat te verlenen -zonodig- de akte op ondergeschikte punten te wijzigen.

Besluit Verenigde Vergadering 06-04-2017

Voorstel Commissie Stedelijk water en watersysteem 21-03-2017

De VV wordt gevraagd om in te stemmen met de door D&H gevolgde handelwijze t.a.v. de overdacht Monstersche sluis, zoals besloten op 28 februari, te weten:

1. Gezamenlijk met de gemeente Maassluis het eigendom van de Monstersche Sluis over te dragen aan de Stichting Monstersche sluis, conform bijgaande leveringsakte.
2. Bij deze overdracht een bijdrage van € 200.000 te betalen aan de stichting Monstersche Sluis ten behoeve van onderhoud, onder de voorwaarde dat de gemeente Maassluis eveneens een bijdrage van € 200.000 betaalt, en uitgaande van een subsidieverstrekking door de Provincie Zuid-Holland. Deze bijdrage wordt gedekt uit de post "project onvoorzien", waarvoor de secretaris-directeur is gemandateerd om daarover namens D&H te beschikken.
3. Aan de hoogheemraad, dhr. Middendorp, als verantwoordelijk portefeuillehouder het mandaat te verlenen -zonodig- de akte op ondergeschikte punten te wijzigen.

Advies Commissie Stedelijk water en watersysteem 21-03-2017

Overdracht Monstersche Sluis

1. Probleemstelling - context

De gemeente Maassluis en Delfland streven ernaar de stichting Monstersche Sluis in staat te stellen zelfstandig een grootschalige renovatie uit te voeren (inclusief het doorvaarbaar maken) en het beheer en onderhoud van de sluis op zich te nemen. Daarvoor wordt het eigendom van de sluis overgedragen aan de stichting. Tevens wordt bij de overdracht van het eigendom - samen met de gemeente Maassluis - een financiële bijdrage aan de stichting gedaan voor groot onderhoud van de sluis. De onderhoudsplicht voor de sluis vervalt hiermee voor Delfland en komt bij de stichting te liggen.

2. Beoogd effect

Het beoogde effect is om de renovatie van de sluis en het beheer en onderhoud door de Stichting Monstersche sluis mogelijk te maken.

3. Kernboodschap

Delfland draagt – samen met de gemeente Maassluis - het eigendom van de sluis over aan de stichting en beide verlenen een financiële bijdrage ter ondersteuning van de renovatie van de Monstersche sluis.

4. Historie - eerdere besluitvorming

Historie van de sluis

In 1972 verleende Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland toestemming aan het Hoogheemraadschap van Delfland om de Monstersche Sluis, gesticht als spuisluis in 1602 en schutsluis sinds 1889, af te sluiten voor de scheepvaart. In de bestaande sponningen in de sluis werd een kleikist aangebracht, die sindsdien als waterkering fungeert. Daarna is door het Hoogheemraadschap van Delfland onderhoud aan het sluiscomplex gepleegd en cosmetisch onderhoud gedaan, waardoor de sluis een aantrekkelijk plek is gebleven in de historische binnenstad van Maassluis.

De Stichting Monstersche Sluis streeft er sinds de oprichting in 1991 naar om de sluis weer geschikte maken voor vaarverkeer. De Monstersche Sluis maakt onderdeel uit van een publiek vaarwegennetwerk dat Midden-Delfland/ Westland via de Noordvliet verbindt met de buitenhaven van Maassluis.

Delfland staat al die tijd welwillend tegenover het initiatief van de stichting om de Monsterse Sluis weer te openen, mits zij daarvoor de financiering rond krijgt.

Het openstellen van de sluis brengt met zich mee dat er extra maatregelen nodig zijn om de waterkerende functie te behouden en te voorkomen dat het water in de grachten van Maassluis verzilt. Delfland heeft in de rol van vergunningverstrekker de plannen van de stichting voor het openen van de sluis en het beheer van de sluis aan deze belangen getoetst.

- De sluis is aangelegd door de ambachten en vormt de bakermat van de gemeente Maassluis. Bij het opheffen van de ambachten is de Maasdijk en de daarin gelegen sluizen overgegaan naar Delfland (de Monstersche sluis wordt niet met name genoemd).
- 1602 Op de sluis staat op de gedenksteen dat deze (als spuisluis) in 1602 door collegeleden van Delfland is gebouwd. Ook het wapen van Delfland staat op de sluis.
- 1889 Door Delfland is in 1889 met een bijdrage van de gemeente Maassluis en de provincie de sluis omgebouwd van spuisluis tot schutssluis. De bediening van de sluis gebeurde door Delfland
- 1972 Delfland heeft in 1972 het verzoek gedaan aan de provincie om de sluis buitengebruik te stellen.
- 1975/1976 Na de bouw van de keersluis in de Delflandsedijk is de Monstersche sluis geen primaire waterkering meer.
- 2008 inspectie en beperkte renovatie. Er is cosmetisch onderhoud uitgevoerd aan de sluisdeuren en is er een nieuwe kleikist aan gebracht.

Recente besluitvorming over de sluis:

- 13-9-2016 D&H brief naar de gemeente Maassluis, (DMS: 1273810)
D&H brief met voorstel met de de overdracht van het eigendomsdeel van Delfland een bijdrage te doen voor het onderhoud.
- 30-8- 2016 Memo Monstersche sluis (dms 1273069)
D&H stelt een memo vast met daarin de voorgestelde lijn inzake het eigendom van de sluis en de subsidieaanvraag door de gemeente.
- 10-03-2016; Monstersche Sluis, (zaaknummer 48944)
D&H brief met een afwijzing op het verzoek van de stichting om een machtiging van Delfland om subsidie aan te vragen.
- 17-12-2015; Brief participatie project Monstersche sluis, (DMS: 1254448 zaaknr: 47105)
D&H brief naar Stichting Monstersche sluis met mededeling over persoonlijke invulling vanuit Delfland in de projectgroep.
- 15-10-2015; Renovatie Monstersche Sluis, (DMS 1236856, zaaknr: 45439)
D&H brief naar Stichting Monstersche sluis over gedeeld eigenaarschap Delfland/Maassluis waarin tevens aangegeven wordt dat Delfland geen financiële bijdrage doet aan de renovatie van de sluis.
- 24-09-2014; VV vragen, (DMS: 1159970, zaaknr: 37867)
Schriftelijke vragen AWPD inzake de Monstersche Sluis alsmede de daarop geformuleerde antwoorden.
- 03-12-2013; Bijdrage haalbaarheidstest, (zaaknr: 34732)
D&H Brief aan het College van B&W van de gemeente Maassluis betreft een financiële bijdrage aan ene haalbaarheidstest t.b.v. De Heropening Monstersche Sluis,
- 28-03-2011; Standpunt Delfland t.a.v. bijdrage renovatie Monsterse Sluis, (DMS 1103200, zaaknr: 22657)
D&H brief naar gemeente Maassluis met het standpunt van Delfland t.a.v. de renovatie van de sluis.
- 03-05-2010; Standpunt Monstersche Sluis te Maassluis, (DMS 94342, zaaknr: 19342)
D&H brief naar gemeente Maassluis met het standpunt van Delfland t.a.v. de renovatie van de sluis.

5. Regelgeving en Beleid

Delfland heeft een dubbelrol:

1. Privaatrechterlijk: eigenaar van een deel van de sluis;
2. Publiekrechtelijk: beheerder van de waterkering.

6. Financiën

De bijdrage van Delfland is gelijk aan de bijdrage van de gemeente en bedraagt € 200.000. Met deze bijdrage wordt het onderhoud voor Delfland in de toekomst afgekocht. De uitgave betreft een "afkoop onderhoud" en is daarom conform de regelgeving geen investering. De kosten van deze bijdrage worden daarom gedekt uit de exploitatiebegroting van het programma "A stedelijk water, veiligheid en klimaatadaptatie" en programma "C watersysteem" (beide programma's € 100.000), omdat de belangen van deze programma's

het meest raken aan dit project van de stichting Monstersche sluis. Vanuit de programmalijn Veiligheid gaat het om toekomstige onderhoudskosten en voor watersysteem gaat het om waterhuishouding, vispassage en vaarwegbeheer.

7. Duurzaamheid

Niet van toepassing

8. Organisatorische en personele consequenties

Niet van toepassing

9. OR/GO

Niet van toepassing

10. Risico- en beheersmaatregelen

Risico: Met de overdracht van het eigendom en het betalen van een bijdrage, gaat het beheer en onderhoud over naar de stichting. Omdat de sluis onderdeel uitmaakt van de regionale kering heeft Delfland er belang bij dat het beheer en onderhoud op een juiste wijze plaatsvindt zodat de kering veilig is en blijft. Indien de stichting onvoldoende financiën heeft, bestaat het risico dat de kering niet adequaat functioneert.

Beheermaatregel: door het verlenen van een vergunning onder voorwaarden voor het schutten, het uitvoeren van toezicht en vroegtijdig het gesprek aangaan, kan dit risico beheerst worden.

11. Communicatie (in- en extern)

De gemeente Maassluis en Delfland trekken gezamenlijk op in de overleggen met de stichting Monstersche Sluis. Communicatie over de overdracht van het eigendom en het beschikbaar stellen van een bijdrage voor de renovatie gebeurt altijd in overleg. Met de stichting Monstersche Sluis is afgesproken dat zij in de gelegenheid worden gesteld het initiatief in de communicatie te nemen.

12. Bekendmaking en vervolgprocedure

Bij een besluit door Delfland conform voorstel, zal de leveringsovereenkomst voor de overdracht van het eigendom bij de Notaris worden getekend en de bijdrage voor het onderhoud worden overgemaakt.

13. Bevoegd orgaan

Volgens artikel 2 sub i van het Delegatiebesluit is D&H bevoegd tot het nemen van het besluit tot vervreemding van registergoederen.

14. Toelichting

Opening van de sluis

Voor het renoveren en openstellen van de sluis is de stichting Monstersche Sluis afhankelijk van subsidies en giften. De financiële positie van de stichting was lange tijd kwetsbaar. De stichting kan alleen in aanmerking komen voor subsidies als zij daarbij als eigenaar handelt.

Dit is lange tijd onderwerp van gesprek geweest. Maassluis en Delfland vreesden in feite opdrachtgever te worden voor de openstelling en restauratie van de sluis en daarmee juridisch verantwoordelijk worden voor de aanzienlijke kosten.

Dit jaar is heropening van de Monstersche sluis een stap dichterbij gekomen, doordat de gemeente Maassluis en de stichting Monstersche Sluis samen optrekken in het verkrijgen van subsidie bij de provincie Zuid-Holland. Om de haalbaarheid van het project te vergoten, is Delfland bereid de delen van de percelen die nu op naam van Delfland staan, voor zover zich daarop de sluis bevindt, op naam van de stichting Monstersche Sluis te stellen.

In het najaar van 2016 zijn partijen overeengekomen om het eigenendom over te dragen aan de stichting. Door het eigendom over te dragen en een bijdrage voor onderhoud mee te geven, kan de stichting als eigenaar de benodigde subsidies aanvragen om het onderhoud uit te voeren en de sluis doorvaarbaar te maken.

Het is duidelijk dat in het geval de stichting er niet meer is (bijvoorbeeld na een faillissement) het eigendom van de sluis niet automatisch naar Delfland terug komt. Nu het een stichting betreft is op voorhand niet te zeggen wat er in dat geval met het eigendom gebeurt. In de praktijk zal het in een dergelijke situatie zo zijn dat de gemeente zich over de openbare ruimte blijft bekommeren en Delfland de waterkerende functie blijft bewaken en indien nodig de kleikist weer terugbrengt. Delfland is als waterbeheerder altijd bevoegd om vanuit de zorg voor de kering maatregelen te treffen om de kerende functie te waarborgen.

Onderhoudsplicht Monstersche sluis

De sluis, een Rijksmonument, is een bijzonder historisch object gelegen op een markante plek in Maassluis. Omdat het een Rijksmonument is, moet het in zijn huidige vorm bewaard blijven en geconserveerd worden. De sluis ligt zoals eerder vermeld op kadastrale percelen van Delfland en de gemeente. Delfland heeft zich altijd op het standpunt gesteld geen taak te hebben in het opnieuw doorvaarbaar maken van de sluis. Samen met de gemeente, is Delfland als eigenaar op dit moment wel onderhoudsplichtig voor de instandhouding van de sluis en de waterkerende functie. Met de gemeente Maassluis is de afspraak gemaakt dat gemeente en Delfland een gelijke (eenmalige) bijdrage aan de stichting geven om de sluis te renoveren en te onderhouden. De legitimatie voor de bijdrage van Delfland is te vinden in de gekapitaliseerde kosten voor het toekomstige groot onderhoud. De onderhoudsplicht gaat met het eigendom over op de Stichting.

Bouwkundige Status Monstersche sluis

De sluis is onderhouden voor het behoud van de waterkerende functie. Dit stelt andere eisen aan het onderhoud dan voor een sluis die open en dicht moet kunnen voor scheepvaartverkeer. Omdat de deuren daarvoor niet meer zijn te gebruiken is de sluis niet doorvaarbaar. De aangebrachte kleikist verzorgt nu de waterkerende werking van de sluis. Tevens zorgt de kleikist ervoor dat geen zout water naar de boezem kan lekken. Er is door Delfland de laatste jaren vooral cosmetisch onderhoud en onderhoud aan de kleikist uitgevoerd. Op termijn moet groot onderhoud plaatsvinden. Bij dergelijk onderhoud wordt o.m. gekeken naar constructieve zaken en de kleikist, metselwerk (vervangen of herstellen), werktuigbouwkundige onderdelen (vervangen of renoveren). De kosten voor dit groot onderhoud zijn nog niet in de begroting van Delfland opgenomen.

Overeenstemming met de stichting

De gemeente Maassluis is akkoord met de concept leveringsakte. Verwacht wordt dat de Stichting eveneens akkoord gaat. Mocht dit niet het geval zijn, wordt gevraagd hoogheemraad Middendorp mandaat te verlenen om kleine aanpassingen goed te keuren.

Bevoegd gezag

Delfland is op basis van de Waterwet bevoegd gezag voor het verlenen van de watervergunning voor de renovatie en ook voor het schutten. Met de watervergunningen wordt de belangen van Delfland beschermd. In dit geval gaat het vooral om de functie keringen (veiligheid) en het binnendringende zoute water vanuit de sluis waar speciale aandacht voor is.

Om het binnen dringen van zout water tegen te gaan worden in de vergungen eisen gesteld. Bij de openstelling van de sluis gaat het om twee vergunningen. Er is een vergunning afgegeven voor de vervanging van de deuren, en er moet nog een vergunning worden afgegeven voor het schutten met de sluis. In de vergunning voor het vervangen van de deuren worden eisen gesteld om het lekverlies te minimaliseren. In de vergunning voor het schutten worden eisen gesteld om de schutverliezen te minimaliseren en ten aanzien van de veiligheid van de kering bij het openen van deuren.

Het is op dit moment nog niet duidelijk hoeveel schuttingen de stichting gaat uitvoeren omdat de vergunningaanvraag nog niet is ingediend. Het is daarom nog niet duidelijk wat de belasting op het watersysteem is en welke voorschriften nodig zijn. Mogelijke voorschriften gaan over:

- de frequentie van schutten;
- het tijdstip van schutten (alleen schutten wanneer het peilverschil met het buitenwater minder is dan 50 cm);
- een eventuele pomp om het zoute water terug te malen mocht dit noodzakelijk zijn, (dit is afhankelijk van de beoogde frequentie van schutten).

15. Bijlagen

Bijlagen:

1. Locatie overzicht en afbeeldingen Monstersche sluis
2. Concept akte, overdacht Mostersche sluis
3. Statuten Stichting Monstersche sluis
4. Toelichting financiering "afspraken Monstersche sluis"

Overdracht Monstersche Sluis

Kenmerk VV : 1289914

Vergaderdatum : 6 april 2017

Beleidsveld : Watersystemen

Agendapunt : B.19

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 28 februari 2017, kenmerk 56726;
gelezen het positieve/negatieve advies van de commissie Stedelijk Water en Watersysteem;

overwegende dat:

- De toezegging van Delfland is gedaan onder de voorwaarde dat Maassluis zijn medewerking verleent en financieel bijdraagt conform de gemaakte afspraken.
- De stichting Monstersche sluis met deze afspraken de renovatie en het beheer & onderhoud van de sluis zelfstandig op zich kan nemen.

Gelet op:

- artikel 77 van de Waterschapswet;

Besluit:

De VV wordt gevraagd om in te stemmen met de door D&H gevolgde handelwijze t.a.v. de overdracht Monstersche sluis, zoals besloten op 28 februari, te weten:

- Gezamenlijk met de gemeente Maassluis het eigendom van de Monstersche Sluis over te dragen aan de Stichting Monstersche sluis, conform bijgaande leveringsakte.
- Bij deze overdracht een bijdrage van € 200.000 te betalen aan de stichting Monstersche sluis ten behoeve van onderhoud, onder voorwaarde dat de gemeente Maassluis eveneens een bijdrage van € 200.000 betaalt, en uitgaande van een subsidieverstreking door de provincie Zuid-Holland. Deze bijdrage wordt gedekt uit de exploitatiebegroting van programma "A stedelijk water, veiligheid en klimaatadaptatie" en programma "C watersysteem".
- Aan de hoogheemraad, dhr. Middendorp, als verantwoordelijk portefeuillehouder het mandaat te verlenen -zonodig- de akte op ondergeschikte punten te wijzigen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 6 april 2017

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart

mr. M.A.P. van Haersma Buma